

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1360379-177671-PG

Bijlagen
1

Uw brief
05 juni 2018

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 26 juni 2018
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid, de antwoorden op de vragen van de Kamerleden Raemakers
(D66), Diertens (D66) en Dijkstra (D66) over het bericht 'Maak vaccineren
verplicht' (2018Z10458).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Paul Blokhuis

Antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Raemakers (D66), Diertens (D66) en Dijkstra (D66) over het bericht 'Maak vaccineren verplicht'.
(2018Z10458)

1

Bent u bekend met het bericht 'Maak vaccineren verplicht'?

Antwoord 1

Ja.

2

Deelt u de zorg over de dalende vaccinatiegraad en het stijgende aantal kinderen dat ziek wordt of zelfs komt te overlijden door bijvoorbeeld mazelen? Zo ja, kunt u aangeven welke acties u onderneemt om de vaccinatiegraad weer omhoog te krijgen?

Antwoord 2

Ja die zorg deel ik. Vorig jaar heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer geïnformeerd over de maatregelen die zijn genomen om de laagdrempelige toegang tot vaccinaties en bijbehorende informatie te waarborgen.¹ Zo heeft het RIVM in 2017 een e-learning beschikbaar gesteld met verdiepende scholing voor professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Daarnaast heeft de jeugdgezondheidszorg (JGZ) sinds 1 januari 2018 meer ruimte in de contactmomenten, om voorlichting te geven over het RVP en het gesprek te voeren over (het belang van) vaccinaties. Ook zet ik samen met het RIVM in op verbetering van de communicatie over en het monitoren van de vaccinatiebereidheid.

Per brief van 25 juni 2018 heb ik u het rapport 'Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma 2017' en het onderzoek van de commissie Seydel naar de mogelijke oorzaken van de dalende vaccinatiegraad op sociaal maatschappelijk terrein toegestuurd. Zoals ik reeds heb toegezegd, zal ik de komende maanden de diverse rapporten en onderzoeken bestuderen, met betrokkenen overleggen en u in het najaar informeren over mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad.

3

Hoe beoordeelt u het idee van de schrijver van het artikel om vaccinatie verplicht te stellen voor kinderen op kinderdagverblijven?

Antwoord 3

Ik ben geen voorstander van het verplicht stellen van vaccinatie voor kinderen op kinderdagverblijven. Het RIVM geeft aan dat het alleen toelaten van ingeënte kinderen tot de kinderopvang slechts een zeer beperkt effect zou hebben op het risico van het oplopen van een ziekte waartegen gevaccineerd wordt. Een kind kan immers ook buiten de opvang besmet worden. Dit blijkt uit de verkenning naar een meldplicht vaccinatiegraad kinderdagverblijven en scholen die mijn

¹ Tweede Kamer 2016-2017, Kamerstuk 32793, nr. 272

ambtsvoorganger op 6 juli 2017 aan uw Kamer heeft gestuurd.² Daarnaast is daarbij de inschatting dat een juridische basis (bijvoorbeeld in de Wet kinderopvang), om de kinderopvang de mogelijkheid te geven om niet gevaccineerde kinderen te weigeren, op grondwettelijke bezwaren zal stuiten. Dat zou namelijk kunnen leiden tot onderscheid op grond van godsdienst dan wel levensovertuiging.

4

Kunt u aangeven of en zo ja, in welke andere landen van de Europese Unie (EU) vaccinatie specifiek in de kinderopvang verplicht is gesteld en hoe deze landen dat juridisch geregeld hebben? Ziet u kansen daarbij aan te sluiten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Er zijn landen die één of meer vaccinaties voor kinderen verplicht stellen. Met name in de Oost-Europese landen, maar ook in bijvoorbeeld België, Frankrijk, en Italië, zijn bepaalde vaccinaties wettelijk verplicht. In veel van deze landen geldt een algemene vaccinatieplicht en riskeren ouders die hun kind niet laten vaccineren een boete. In Italië moeten ouders sinds 2017 kunnen aantonen dat hun kind is ingeënt, anders mogen deze niet naar de crèche of kleuterschool. In de praktijk blijkt deze nieuwe wet echter lastig te handhaven.

Zoals eerder aangegeven zie ik geen reden om in Nederland over te gaan op een verplichting voor wat betreft vaccinaties voor kinderen op kinderdagverblijven. We moeten ons goed realiseren dat de vaccinatiegraad in Nederland nog steeds hoog is. In mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad zal ik aangeven welke maatregelen ik zal nemen om de vaccinatiegraad te verbeteren. Dit plan kunt u in het najaar verwachten.

5

Hoe beoordeelt u de huidige situatie in Nederland, waarbij ouders die hun kind of baby naar een crèche of kinderopvang brengen, niet eens (mogen) weten hoe hoog de vaccinatiegraad is en of hun kinderen dus mogelijk gevaar lopen? Vindt u deze situatie wel of niet langer wenselijk?

Antwoord 5

De meeste kinderdagverblijven vragen bij de intake naar de vaccinatiestatus van een kind. Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kunnen ouders niet worden verplicht om dergelijke medische gegevens te verstrekken. In de meeste gevallen verstrekken ouders de informatie die het kinderdagverblijf dan registreert. Deze niet verplichte registratie, waarbij expliciete instemming van de ouder wordt gevraagd, is een manier om de juiste maatregelen te kunnen nemen bij een uitbraak van een kinderziekte. Zo kan de GGD snel handelen bij de uitbraak van een ziekte. En dat blijkt ook in de praktijk. Een kinderdagverblijf kan ook aangeven of er – voor zover bij hen bekend – kinderen worden opgevangen die niet deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma, mits dit niet te herleiden is tot een individu. In het

² TK 2016-2017, 34550-XVI, nr. 144

najaar zal ik mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad presenteren en verder ingaan op de mogelijkheden voor kinderdagverblijven om de bestaande registratie te verbeteren.

6

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is van het onderzoek dat door uw voorganger is ingesteld over de vraag of crèches en scholen kunnen worden verplicht op hun website of op een andere manier hun vaccinatiegraad bekend te maken, opdat ouders weten wat het risico is dat hun (nog niet ingeënte) kind of baby loopt?

Antwoord 6

Op 6 juli 2017 heeft mijn ambtsvoorganger u de verkenning naar een meldplicht vaccinatiegraad kinderdagverblijven en scholen gestuurd. Uit deze verkenning blijkt dat een dergelijke meldplicht het risico op besmetting verkleint, maar dat er desondanks een risico blijft bestaan. Tevens zijn er juridische knelpunten. Ten slotte levert een meldplicht weinig handelingsperspectief voor de ouders. De informatie over de vaccinatiegraad betreft immers een momentopname, de vaccinatiegraad kan fluctueren. De kinderopvangorganisatie kan niet garanderen dat de vaccinatiegraad nog dezelfde is op het moment dat de opvang van het kind start.

In de kinderopvang en het basisonderwijs is geen draagvlak, ook niet bij de belangenorganisaties voor ouders. Er is nog ruimte om de huidige vrijwillige registratie van kinderdagverblijven te verbeteren. Zoals reeds aangegeven, zal ik u in het najaar informeren over mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad. Ik zal daarbij de eerdergenoemde verkenning betrekken.